

هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۶)

دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن

کد موضوعی: ۳۱۰

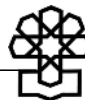
شماره مسلسل: ۱۲۹۲۱

فروردین‌ماه ۱۳۹۲

به نام خدا

فهرست مطالب

- ۳..... نظر دبیر کل اوپک در خصوص بهای کنونی نفت خام
- ۴..... تعیین مقاصد جدید صادرات گاز ایران در سال ۱۳۹۲
- ۵..... چشم‌انداز بازار انرژی آسیا در سال ۲۰۳۵
- ۷..... صادرات نفت ایران در آوریل افزایش می‌یابد
- ۹..... کاهش محموله‌های نفتی اوپک با فرا رسیدن فصل تعمیر پالایشگاه‌ها



هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۶)

قیمت‌های بین‌المللی نفت خام، گاز طبیعی و فرآورده‌های نفتی

(به‌روز شده ۶ آوریل ۲۰۱۲ (۱۳۹۲/۱/۱۷))

بازار	قیمت	عنوان
نایمکس	۹۲/۷۰	نفت خام وست تگزاس (دلار در بشکه)
بورس دوبی	۱۰۴/۰۱	نفت خام عمان (دلار در بشکه)
بورس لندن	۱۰۴/۱۲	نفت خام برنت (دلار در بشکه)
تک‌محموله	۱۰۳/۹۵	نفت خام برنت موعدهار (دلار در بشکه)
تک‌محموله	۱۰۴/۰۷	نفت خام دوبی (دلار در بشکه)
نایمکس	۷۶/۸	نفت حرارتی (سنت در لیتر)
نایمکس	۷۵	بنزین (سنت در لیتر)
نایمکس	۱۵	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)
انگلستان (ICE)	۳۷	گاز طبیعی (سنت در مترمکعب)

مأخذ: سایت‌های NYMEX, ICE DME, and Bloomberg

قیمت روزانه سبب اوپک (دلار به ازای هر بشکه)

متوسط روزانه سبب اوپک	
قیمت	تاریخ (آوریل ۲۰۱۳)
۱۰۶/۹۷	۱
۱۰۸/۱۶	۲
۱۰۶/۸۰	۳
۱۰۴/۲۱	۴
۱۰۳/۱۰	۵

مأخذ: سایت اوپک.

میانگین وزنی قیمت انواع نفت خام صادراتی ایران

در تاریخ ۵ آوریل ۲۰۱۳ (۱۳۹۲/۱/۱۶) (دلار به ازای هر بشکه)

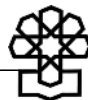
۱۰۶/۴۴	سبک
۱۰۴/۵۸	سنگین

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران، ۱۳۹۲.

قیمت فرآورده‌های نفتی در بازارهای جهانی طی روز ۱۳۹۲/۱/۱۶ (دلار به ازای هر تن)

نوع فرآورده	ژاپن	سنگاپور	خلیج فارس	مدیترانه	شمال اروپا	آمریکا
بنزین سوپر بدون سرب	۱۰۲۶/۲۴	۹۹۷/۶۹	۹۶۶/۳۰	۹۴۳/۵۰	۹۷۹/۲۵	۱۱۱۰/۰۸
نفتا	۸۸۲/۸۸	۸۶۹/۱۳	۸۳۹/۵۸	۸۱۶/۷۵	۸۴۶/۵۰	۹۲۲/۸۱
سوخت جت (نفت سفید)	۹۷۲/۷۲	۹۵۷/۵۲	۹۳۳/۰۴	۹۲۵/۰۰	۹۳۴/۷۵	۹۹۵/۸۴
نفت گاز	۹۱۹/۶۳	۸۹۶/۴۶	۸۷۲/۲۵	۸۷۵/۷۵	۸۶۲/۰۰	۸۷۱/۸۳
نفت کوره ۱۸۰ CST	۶۳۳/۶۳	۶۲۱/۹۷	۶۰۷/۹۰	۵۹۵/۰۰	۵۹۲/۰۰	۵۹۱/۶۸
پروپان	۷۸۸/۰۰	—	۷۶۱/۰۰	۷۸۰/۰۰	۷۶۷/۵۰	—
بوتان	۸۴۸/۰۰	—	۸۱۷/۰۰	۷۵۵/۰۰	۶۹۷/۰۰	—

مأخذ: امور بین‌الملل شرکت ملی نفت ایران.



نظر دبیر کل اوپک در خصوص بهای کنونی نفت خام^۱

دبیرکل سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) بهای کنونی نفت خام در بازارهای جهانی را مطلوب ارزیابی کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه^۲، عبدالله سالم البدری در یک کنفرانس نفتی در پاریس ضمن مطلوب خواندن بهای کنونی نفت خام برای دو گروه تولیدکننده و مصرفکننده اعلام کرد که اعضای اوپک برنامه‌ای برای افزایش قیمت‌های جهانی نفت خام ندارند. وی افزود: اعضای اوپک خواهان قیمت‌های بالای نفت خام نیستند، بلکه ما خواهان قیمت‌های منطقی برای ادامه سرمایه‌گذاری‌ها در پروژه‌های نفتی هستیم.

البدری با بیان اینکه اعضای اوپک خواهان قیمت‌های منطقی نفت خام هستند، گفت: اعضای این سازمان با افزایش یا کاهش شدید قیمت‌ها موافق نیستند.

علی النعیمی، وزیر نفت عربستان سعودی نیز ماه گذشته میلادی (مارس) در جمع خبرنگاران بهای نفت ۱۰۰ دلار برای هر بشکه را منطقی خوانده بود. وی همچنین پیش‌بینی کرده بود تقاضای نفت خام از سوی خریداران آسیایی همچنان بالا باقی خواهد ماند.

سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در گزارش ماه مارس خود اعلام کرده بود: میانگین تقاضا برای نفت خام اوپک در سال ۲۰۱۳ میلادی ۲۹ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز برآورد شده که این رقم نسبت به سال ۲۰۱۲ میلادی روزانه ۴۰۰ هزار بشکه و نسبت به گزارش ماه فوریه ۱۰۰ هزار بشکه در روز کاهش داشته است.

1. www.shana.ir

2. Agence France-press (AFP)

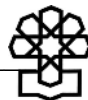
اعضای اوپک در نشست ۱۶۲ این سازمان (۲۲ آذر ۱۳۹۱) در وین اتریش تصمیم گرفتند بار دیگر سقف تولید روزانه ۳۰ میلیون بشکه را تثبیت کنند. نشست بعدی اعضای اوپک به منظور بررسی سیاست‌های تولید نفت این سازمان ۱۰ خرداد ۱۳۹۲ در اتریش برگزار می‌شود.

تعیین مقاصد جدید صادرات گاز ایران در سال ۱۳۹۲^۱

جواد اوجی، معاون وزیر نفت درخصوص مهمترین برنامه‌های شرکت ملی گاز در زمینه صادرات در سال ۱۳۹۲ گفت: پس از امضای قراردادهای جدید صادرات به عراق و پاکستان، برنامه‌ریزی‌هایی به منظور افزایش صادرات گاز به سایر کشورهای همسایه در دستور کار قرار گرفته است که امیدواریم در سال جاری بتوانیم به اهداف خود در این زمینه دست یابیم.

معاون وزیر نفت با اعلام اینکه به‌زودی نقشه راه صادرات گاز ایران به منظور متنوع‌سازی بازارهای هدف تدوین و نهایی می‌شود، خاطرنشان کرد: ایران با توجه به موقعیت جغرافیایی منحصر به فرد از مزیت صادرات گاز در قالب خطوط لوله و محموله‌های LNG برخوردار است که می‌توان در برنامه‌های آتی صادرات گاز به آنها بیش از گذشته توجه داشت.

مدیرعامل شرکت ملی گاز ایران همچنین با اشاره به آخرین وضعیت صادرات گاز طبیعی به ترکیه تصریح کرد: براساس قراردادهای موجود، در شرایط فعلی به‌طور متوسط سالیانه ۱۰ میلیارد مترمکعب گاز طبیعی معادل ۳۰ میلیون مترمکعب



در روز به ترکیه گاز صادر می‌شود.

اوجی با اشاره به اینکه در زمستان سال گذشته با وجود افزایش قابل توجه مصرف گاز در داخل کشور صادرات گاز به ترکیه متوقف نشد، اظهار کرد: در زمستانی که سپری کردیم روزانه بین ۲۸ تا ۳۰ میلیون مترمکعب گاز به ترکیه صادر شده است.

وی خاطرنشان کرد: با بهره‌برداری از خط لوله ششم سراسری امکان افزایش ظرفیت صادرات گاز به ترکیه تا مرز ۸۰ میلیون مترمکعب در روز وجود دارد که می‌توان از این خط برای صادرات گاز به اروپا نیز استفاده کرد.

چشم‌انداز بازار انرژی آسیا در سال ۲۰۳۵^۱

در سال‌های اخیر، تقاضای جهانی انرژی به آرامی در حال رشد است. مقدار مصرف جهانی نفت از معادل ۵,۵۰۰ میلیون تن نفت خام در سال ۱۹۷۱ به معادل ۱۲,۷۰۰ میلیون تن نفت خام در سال ۲۰۱۱ رسیده است. در این میان، در سال‌های گذشته رشد تقاضای انرژی در بازار بزرگ و جذاب آسیا قابل توجه بوده و از سال ۲۰۰۰ به بعد، ۷۰ درصد رشد مصرف انرژی دنیا به این قاره پهناور اختصاص داشته است. اما این نکته حائز اهمیت است که این قاره از لحاظ ذخایر نفت و گاز، منطقه‌ای فقیر محسوب می‌شود و این رشد قابل توجه مصرف، مشکلات متعددی را در داخل و خارج قاره آسیا پدید آورده است. به‌طور مثال، چینی‌ها که دارای بیشترین حجم تقاضای انرژی در دنیا هستند، از همه ابزارهای ممکن برای حفظ امنیت و تنوع

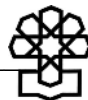
۱. «چشم‌انداز بازار انرژی آسیا در سال ۲۰۳۵»، گستره انرژی، سال ششم، شماره ۷۱، اسفندماه ۱۳۹۱.

بخشیدن به سبد انرژی‌های فسیلی مورد نیاز کشور خود نظیر ساخت خطوط لوله بین‌المللی، تصاحب مالکیت میادین هیدروکربنی در سراسر دنیا، افزایش ظرفیت واردات گاز طبیعی به‌صورت LNG و یا خطوط لوله همراه با توسعه ساخت نیروگاه‌های هسته‌ای و استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر بهره می‌برند.

براساس پیش‌بینی‌ها، تقاضا برای انرژی‌های فسیلی در سراسر دنیا و به‌ویژه در آسیا، همچنان افزایش خواهد یافت. بدین‌ترتیب، چگونگی انتقال پایدار ذخایر جهانی انرژی از میادینی که به‌صورتی عادلانه میان کشورها توزیع نشده است، به بازارهای مصرف، به یک چالش مهم تبدیل شده که اهمیت آن همچنان رو به افزایش است.

درحال حاضر، نفت، زغال‌سنگ و گاز طبیعی، ۹۰ درصد مصرف انرژی دنیا را به‌خود اختصاص داده است. اما این میزان در سال ۲۰۳۵ به ۸۰ درصد کاهش خواهد یافت. لذا وابستگی دنیا به سوخت‌های فسیلی همچنان تداوم خواهد یافت. در این دوره، نفت همچنان پرمصرف‌ترین حامل انرژی خواهد بود. اما در مجموع وابستگی دنیا به نفت رو به کاهش است. در ۲۵ سال آینده، گاز طبیعی بالاترین نرخ رشد تولید و مصرف را به‌ویژه در بخش‌های نیروگاه‌های تولید برق و مصرف‌کنندگان نهایی (شامل واحدهای صنعتی، مسکونی، خودروها و غیره) به‌خود اختصاص خواهد داد.

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد کشورهای پیشرفته از رشد مصرف اندکی در بخش انرژی در ۲۵ سال آینده برخوردار خواهند بود. اما در مقابل، ۹۰ درصد افزایش مصرف جهانی انرژی به کشورهای درحال توسعه اختصاص خواهد داشت. بدین ترتیب، کشورهای درحال توسعه در سال‌های آینده سهم مصرف انرژی خود را از



۵۳ درصد به ۶۶ درصد خواهند رساند.

کارشناسان معتقدند، در دوره ۲۵ ساله آتی، رشد مصرف انرژی ۱/۸ درصد خواهد بود. در سال ۲۰۳۵ چین به بزرگترین مصرف‌کننده انرژی دنیا تبدیل می‌شود و جایگاه ایالات متحده را تصاحب خواهد کرد. رشد ۲/۶ درصدی مصرف انرژی هند، از دیگر نکات قابل توجه محسوب می‌شود. لذا اگرچه هم‌اکنون مصرف انرژی هند و ژاپن با هم برابر است، اما تا چند سال دیگر، هند جایگاه سوم مصرف‌کنندگان انرژی را به خود اختصاص خواهد داد. این رشد قابل توجه در مقدار انرژی مصرفی آسیا درحالی رخ خواهد داد که به دلیل محدود بودن ذخایر انرژی در آسیا، تأثیر این وابستگی به سایر مناطق دنیا، انرژی جهان را با چالش روبه‌رو خواهد کرد و در این میان، ژاپن تنها کشوری خواهد بود که به تدریج مصرف انرژی‌های فسیلی خود را کاهش خواهد داد.

صادرات نفت ایران در آوریل افزایش می‌یابد^۱

به گزارش رویترز به نقل از منابع آگاه صنعتی: صادرات نفت ایران در ماه آوریل (فروردین‌ماه) افزایش خواهد یافت.

پیش از این، رویترز به نقل از منابع آگاه پیش‌بینی کرده بود، مشتریان نفت ایران در ماه مارس روزانه ۸۱۰ هزار بشکه نفت از ایران خریداری خواهند کرد که نسبت به ۱/۱ میلیون بشکه نفت در ماه فوریه، کمتر است.

این ادعا درحالی بیان شده است که مقامات رسمی ایران آمار و ارقامی که

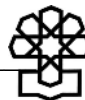
ازسوی رسانه‌های غربی در مورد میزان صادرات نفت این کشور منتشر می‌شود را تأیید نمی‌کنند و رویترز نیز خود اذعان دارد که ارقام گزارش آن براساس برنامه‌های بارگیری است و ممکن است که در نهایت آمار نفت صادراتی ایران این ارقام نباشد. با این حال در گزارش رویترز آمده است که انتظار می‌رود، ایران در ماه آوریل ۱/۰۸ میلیون بشکه نفت صادر کند که این میزان، از صادرات روزانه ۸۱۰ هزار بشکه نفت در ماه مارس بیشتر است. صادرات نفت ایران در ماه فوریه برابر با ۱/۱ میلیون بشکه در روز بوده است.

براساس این گزارش، بیشترین افزایش ماهیانه واردات نفت از ایران مربوط به کره جنوبی خواهد بود. این کشور حدود ۱۹۰ هزار بشکه نفت در روز از ایران وارد خواهد کرد که نشان از ۳ برابر شدن میزان واردات نفتی آن از ایران دارد. یک منبع آگاه در شرکت «اس‌کی» این کشور گفت: این پالایشگاه پس از انجام تعمیرات دوباره به واردات حجم قراردادی با ایران ادامه می‌دهد.

چین نیز به‌علت آغاز به‌کار پالایشگاه‌های این کشور در اواخر ماه «می» پس از انجام تعمیرات، واردات نفت از ایران در ماه آوریل را نسبت به ماه مارس افزایش خواهد داد، احتمالاً این میزان بیش از ۲ برابر مدت مشابه سال گذشته خواهد بود.

انتظار می‌رود، چین در ماه آوریل ۴۱۵ هزار بشکه نفت از ایران وارد کند. واردات این کشور در ماه گذشته برابر با ۳۷۹ هزار بشکه در روز بوده است.

همچنین، تایوان واردات نفت از ایران را برای نخستین بار در سال جاری از سر خواهد گرفت.



پالایشگاه عصار هند نیز در نظر دارد تا در این ماه، ۳/۶ میلیون بشکه یا روزانه ۱۲۳ هزار بشکه نفت از ایران وارد کند؛ همچنین، «مانگالور» و «هندوستان پترولیوم»، دو پالایشگاه دیگر هند در انتظار توضیح دهلی‌نو در مورد چگونگی بیمه پالایشگاه‌های خود هستند.

به‌طور معمول، با اتمام فصل زمستان در نیم‌کره شمالی، مصرف نفت در ماه مارس کاهش می‌یابد و این امر تقاضا برای نفت کوره را کاهش می‌دهد. پالایشگاه‌ها در چند هفته تا فرا رسیدن تابستان که تقاضا به‌علت استفاده از خنک‌کننده‌های هوا افزایش می‌یابد، از فرصت استفاده کرده و به تعمیرات می‌پردازند.

کاهش محموله‌های نفتی اوپک با فرا رسیدن فصل تعمیر پالایشگاه‌ها^۱

سازمان کشورهای صادرکننده نفت، محموله‌های نفتی خود را در ماه آینده کاهش خواهد داد.

براساس اطلاعات رهیابی نفتکش‌ها، سایت اوپک موومننت^۲ با آغاز فصل تعمیرات پالایشگاه‌ها در جهان، محموله‌های نفتی اوپک کاهش خواهد یافت.

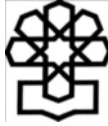
به گفته یک محقق نفتی، اوپک صادرات خود را در چهار هفته منتهی به ۲۰ آوریل، روزانه حدود ۱۲۰ هزار بشکه یا ۰/۵ درصد کاهش خواهد داد و صادرات این سازمان به ۲۳/۷ میلیون بشکه در روز خواهد رسید.

روی ماسون، مؤسس این سایت نفتی گفت: در حال حاضر، تقاضا برای نفت

1. www.farsnews.com

2. Oil Movement

ازسوی پالایشگاه‌ها کمتر است و در ماه آوریل با کاهش فصلی روبرو می‌شود. محموله‌های خاورمیانه در این مدت ۰/۵ درصد کاهش می‌یابد و به ۱۷/۳۸ میلیون بشکه در روز خواهد رسید. این محموله‌ها در چهار هفته منتهی به ۲۳ مارس برابر با ۱۷/۴۶ میلیون بشکه در روز بوده است. براساس این گزارش، محموله‌های نفتی در حال حمل به‌طور متوسط برابر با ۴۶۸ میلیون و ۸۷۰ هزار بشکه خواهد بود که ۱/۹ درصد از مدت مشابه پیشین کمتر است.



مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۹۲۱

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: هفته‌نامه تحولات انرژی (۱۶)

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه انرژی)

تهیه و تدوین: زهرا جعفری

ناظران علمی: هوشنگ محمدی، فریدون اسعدی

مقتضای: حسین امیری‌خامکانی (عضو کمیسیون انرژی)

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۲/۱/۲۴